

Frančiška Slivnik

Pismo Avguste Danilove Adamu Mandroviću

Znano je, da je slovenska igralka Avgusta Danilova nekaj let pred prvo svetovno vojno odšla v Trst, med prvo svetovno vojno in kmalu po njej pa v ZDA. Manj znano pa je, da je že ob prelomu stoletja iskala možnosti, da odide v svet, ker so se ji ljubljanske razmere zazdele pretesne.

Prepis neobjavljenega pisma Avguste Danilove intendantu Hrvaškega narodnega gledališča Mandroviću in odgovor uprave iz leta 1903, ki sta se ohranila v igralkini zapuščini v SGFM, pričata, da je videla rešitev v Zagrebu — tako kot mnogo njenih kolegov pred njo in za njo.

Ko se je čez leta spominjala časa, ko se je začela ozirati po svetu z namenom, da zapusti Ljubljano, je povedala, da »je bilo življenje v Ljubljani mizerno in ne preveč zanimivo. Čehinj je kar mrgolelo pri slovenskem teatru in igrale so vse kar glavne vloge...«

Ta čas in razmere v slovenskem gledališču je podrobno popisal Dušan Moravec v svojih knjigah Slovensko gledališče Cankarjeve dobe in Vezi med slovensko in češko dramo.

Pismo kaže sicer neuspešen poskus Avguste Danilove uiti ljubljanskim razmeram, je pa verjetno eden zgodnjih znanilcev njenih iskanj po svetu.

Prevzvišeni gospod I. Mandrović

Ljubljana 30/8 903

*Intendant hrvatskog zemalj. kazališta
u Zagrebu!*

Podpisana igralka, usoja si prositi, ako bi jej bilo dovoljeno, vprašati, ali bi mogla dobiti kot Vašega spoštovanega kazališta angažma.

Svojo prošnjo stavi sledeče:

Kod velikoleten član slovenskog gledališča v Ljubljani pridobila sem si zadostnega igralskega talenta i zmožnosti, da lahko smelo trdim, da mi je

možno nastopiti na vsakem večjem odru v vsakojakih ulogah. Pridobila sem si tudi popolno priznanje i simpatije občinstva i kritik.

Uzrok promeni mi je edina želja, poskusiti se izven domovine, svoj poklic vzviševati, in ker tu itak tudi ni nikake prihodnosti. Svoj ogromen repertoar ne bi mogla napisati i bi tudi v slovenskem jeziku ne mogla uporabljati.

Obljubljam pa, da se v najkrajšem času i najhitreje priučiti hrvatskoga jezika, tudi imam največ veselja i ljubavi do tega, ker sem se vže lani počenjala učiti s to željo, da bi mogla dobiti v Zagrebu angažma. Med svoje najbolje uloge mi prištevaajo tukajšnji kritiki sledeče uloge:

Stuart — Elizabeto.

Crveni talar — Janneto.

Marijana — Marijano.

Sablasi — Alving.

Čarovnica pri jezeru — Jela.

Povratek — Kaja.

Sappho — Sappho.

Čašo vode — Vojvodinjo.

From j. Risler sen. — Sidonijo.

Arija in Mesalina — Arijo.

Truli dom — Katja.

Fedora — Magdo;

Poleg teh imam lepe kritike od salonskih dam ter tudi komičnih ulog. Porabna sem tudi v vsaki stroki, vsakem ženskem značaju ili karakternih ulogah, razvem mladostnih ljubimk.

O vsem tem pa bi se lahko prepričali pri vsakem, koji pozna Ljublj. glediše, ter njegove moči, ter smelo rečem, da sem vedno bila največ porabna prva moč i igralka.

Ako bi moja zmožnost mogli vporabiti ter si želeli došla bi osobno v Zagreb na zahtevo, da bi se Vašemu Visokorodju predstavila, ter tudi igralka na poskušnjo. Glede gaže bi se lahko dogovorili, ker bi ne stavila prevelikih zahtev prvotno.

Svojej udanej prošnji prilagam svojo sliko, ter molim v slučaju nepovoljnega odgovora, doposlati mi jo opet.

V slučaju da smatra Vaše visokorodje moja ponižno ponudbo kot resno, prosim da bi mi blagovolili doposlati skorega odgovora ter se bilježim

z vsem
spoštovanjem

Gusti Cerar Danilova
član slov. gledišča
v Ljubljani

Broj 209-902/3

P. n. gdji

Gusti Danilovoj
članu slovenskog gledališća
v Ljubljani

Potpisana uprava hrv. zemalj. kazališta žali, što Vašoj ponudi za sada udovoljiti ne može, jer je broj ženskih članova potpun. — Uz povrat fotografije s primjetbom, da mogućnost glede angažmana nije isključena za drugu sezonu.

Uprava hrv. zem. kazališta

U Zagrebu 13/VII. 1903

